

„És akarok még égő-pirosat”

Kosztolányi Dezső

Jan van Eyck

A férfiportré
vörös chaperonnal
valószínűleg
a művész önarcképe.

PIROS

- A legismertebb színcsoportnév a meleg és hideg, asszociáción alapuló elnevezés.
- A meleg színek (*sárga-narancs-vörös-bíbor*) a nap, tűz, vér fogalmához kapcsolódnak
- Legmelegebb szín a narancspiros
- A barna-vörös-narancs-sárga-sárgászöld színtartomány kevésbé telített és közepesen sötét árnyalatait nevezzük földszíneknek. Ezek természetközeli, nyers, meleg színek, a talaj, a homok, egyes kövek, az avar, a fák kérgének és a földfestékek színei.

PIROS & VÖRÖS

- a magyar nyelv egyedülálló abban, hogy két alapszínnevet használ ugyanarra a színtartományra: a *vöröset* és *pirosat*.
- a *vörös–piros* közti különbségeket a nyelv elsajátítása során tanuljuk meg.
- a két szó színjelentése között a vizuális eltérés igen kicsi, nem indokol két külön alapszót, annál nagyobb közöttük a hangulati, érzelmi és kontextuális különbség.

MÁS/KÉP(P)

- Vörös az ég alja
- A **piros** alma is gyakran férges.
- Felhúzza a **piros** csizmát
- Majd ha **piros** hó esik
- Mindent visz, mint a **piros** hetes
- Örül, mint Oláh Jutka a **piros** papucsának
- **Piros** madarat fog az orra
- **Piros**, mint a rózsza, gyenge, mint a harmat

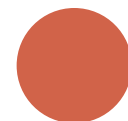
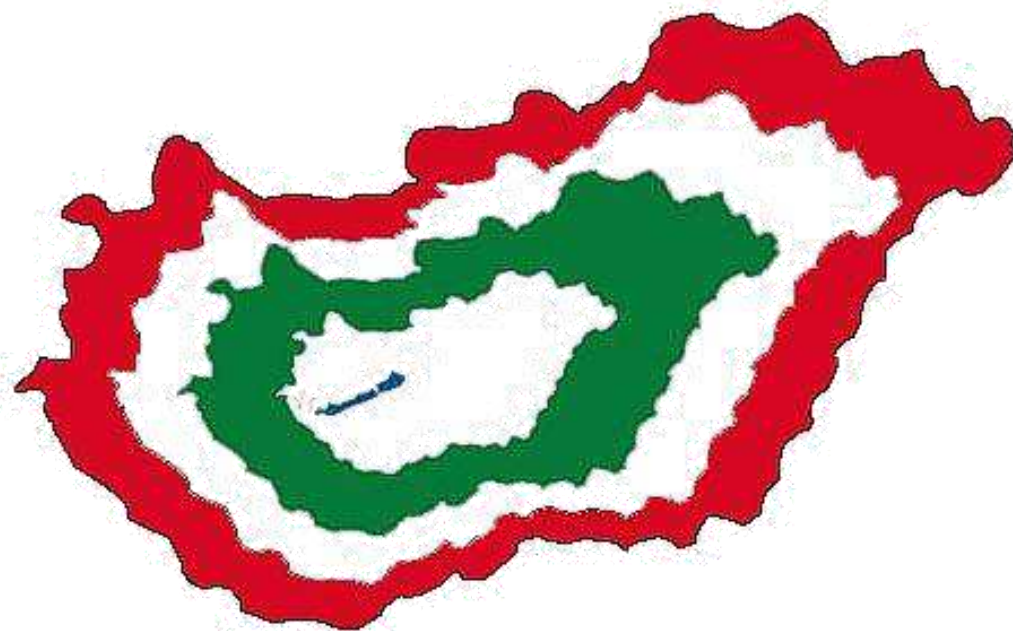
SZIMBOLIKA

- Figyelmeztetés, tilalom, például közlekedési lámpa piros színe, a fociban piros lap.
- Jelentőség, érték, például piros betűs ünnep, piros pont.
- Vér, tűz, izzás, szenvedély, ezzel kapcsolatban:
 - Forradalom, például vörös zászló;
 - Szeretet, szerelem, például vörös szív
- Védelem, megóv a démonoktól, tűztől és egyéb veszélyektől
- Termékenység jelképe, például a húsvéti piros tojás

PIROS, FEHÉR, ZÖLD

- A magyar zászló felső, **piros** (vörös) sávja hivatalosan az erőt és a hazáért ontott vért szimbolizálja. A trikolor részeként a 19. századi reformkorban és az 1848-49-es forradalom idején vált a nemzeti identitás meghatározó elemévé, a szabadság és a hazafiság jelképeként (*AI*)

VÖRÖS DOLGOK

- **Vörösbegy** (*Erithacus rubecula rubecula*): rigószerű madár, begye rozsdavörös.
- **Vörösfenyő** (*Larix decidua*): lombhullató fenyőféle; kérgének belső fele vöröses.
- **Vöröshagyma** (*Allium cepa*): a liliomfélék családjába tartozó fűszer, zöldség.
- **Vöröskereszt, vörös félhold** : nemzetközi szervezetek.
- a **magyar kártyában** a négy szín egyike (makk, zöld, tök, piros)

A VÖRÖS BOLYGÓ

SPORTBAN

- az olimpiai zászlón a vörös karika jelképezi az amerikai kontinenst.
- több csapatjátékban, például labdarúgásban a játékvezető piros lap felmutatásával jelzi a játékos kiállítását.
- vízilabdában a kapusok piros sapkában játszanak

ANGOLUL

red piros	cherry red cseresznye- piros	rose red rózsapiros	Chianti red Chianti-vörös
merlot merlot szín	garnet red gránátvörös	crimson karmazsin	ruby red rubinvörös
scarlet skarlát	wine red borvörös	brick red téglavörös	apple red almapiros
mahogany mahagóni	blood red vérvörös	Sangria red Sangria-vörös	berry red áfonyapiros
currant red ribizlipiros	blush púder- rózsaszín	rosehip red csipke- bogyószín	devil red ördögörös

MIÉRT PIROS A MAJOM FENEKEKE?

<https://www.youtube.com/watch?v=9TGPSzXuc0g>

HOLNAP, HA HOZZÁD INDULOK...

- Viszek magammal egy

Kommunikációt, improvizációs készséget, memóriát fejlesztő játék – szólánc piros színnel

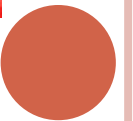
MIT LÁTSZ A KÉPEN?

MIT LÁTSZ A KÉPEN?

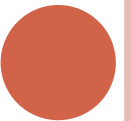
MIT LÁTSZ A KÉPEN?

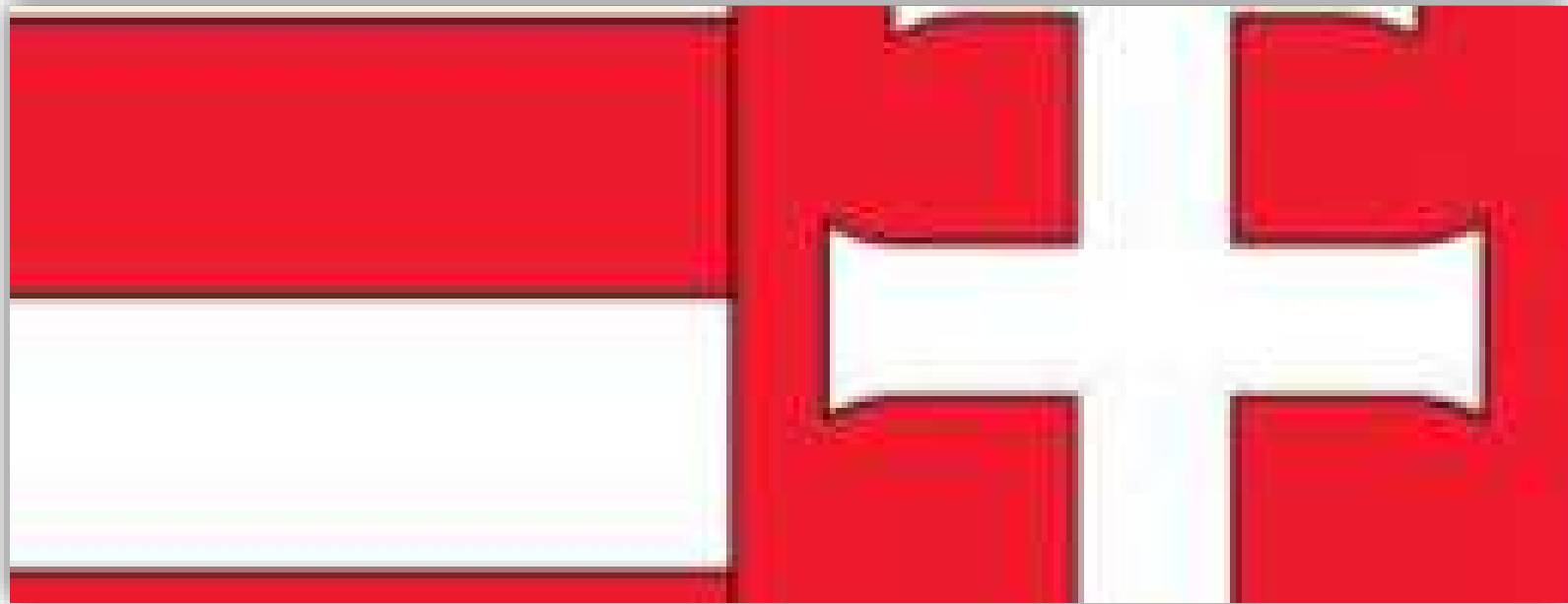

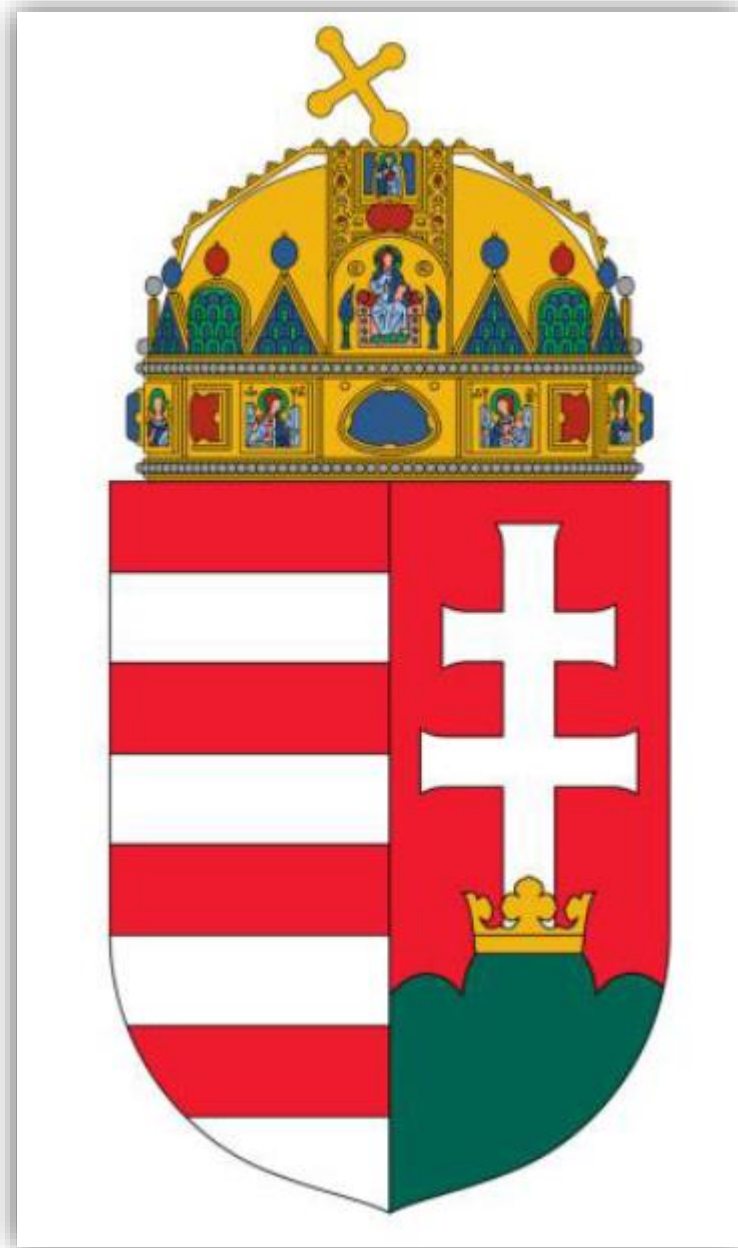
MIT LÁTSZ A KÉPEN?

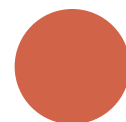

MIT LÁTSZ A KÉPEN?

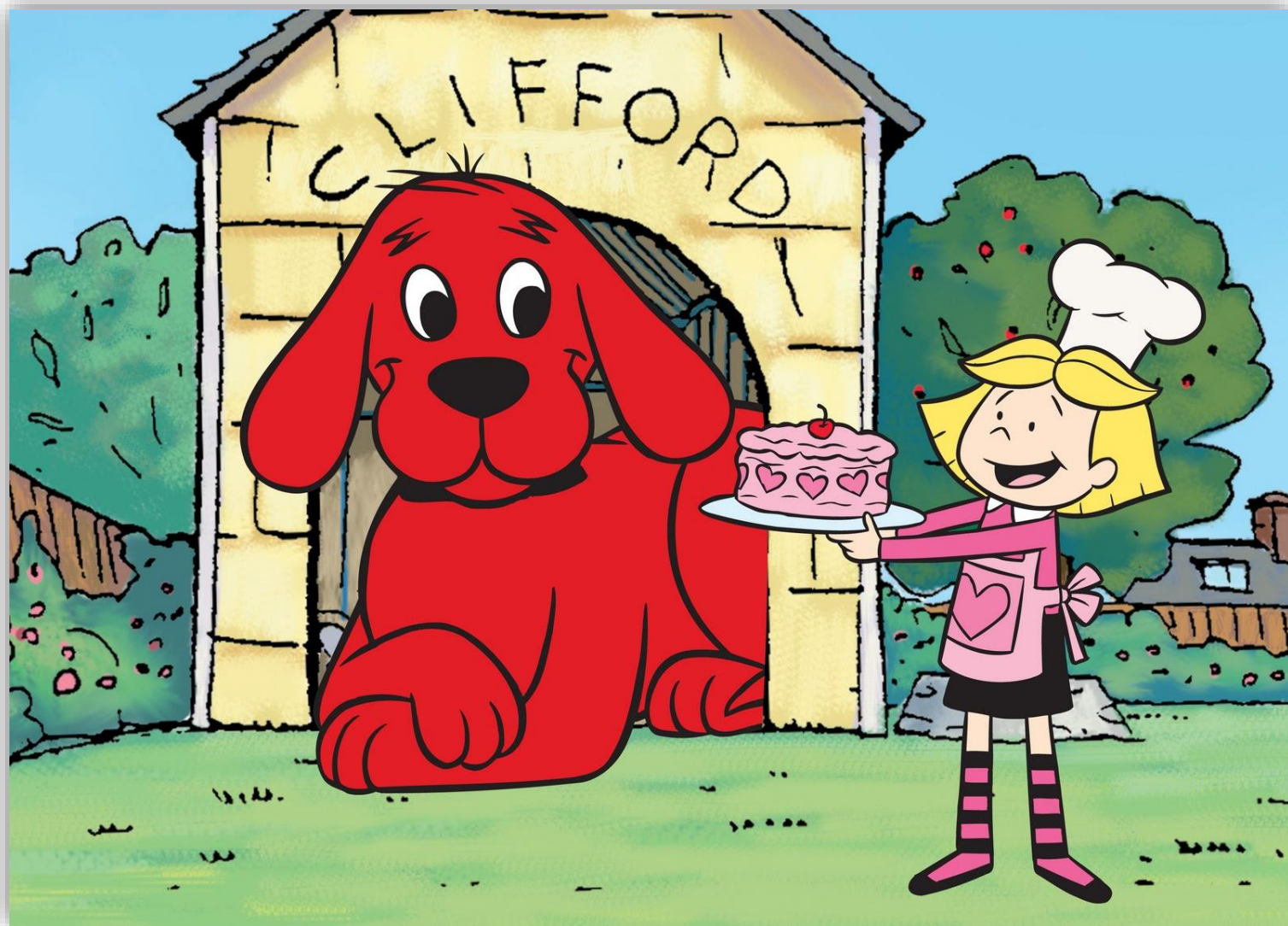

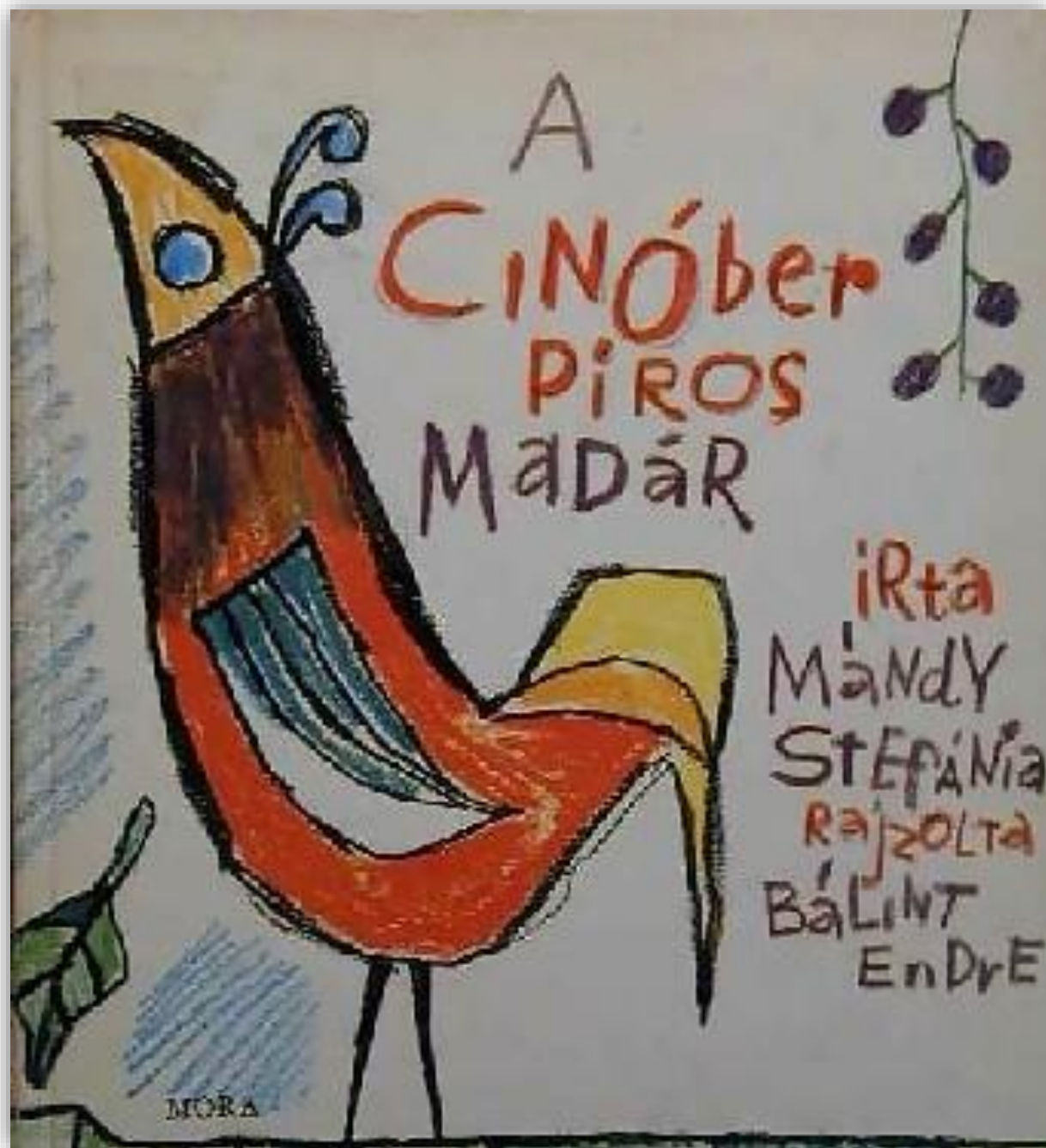

PIROS TÖRTÉNETEK

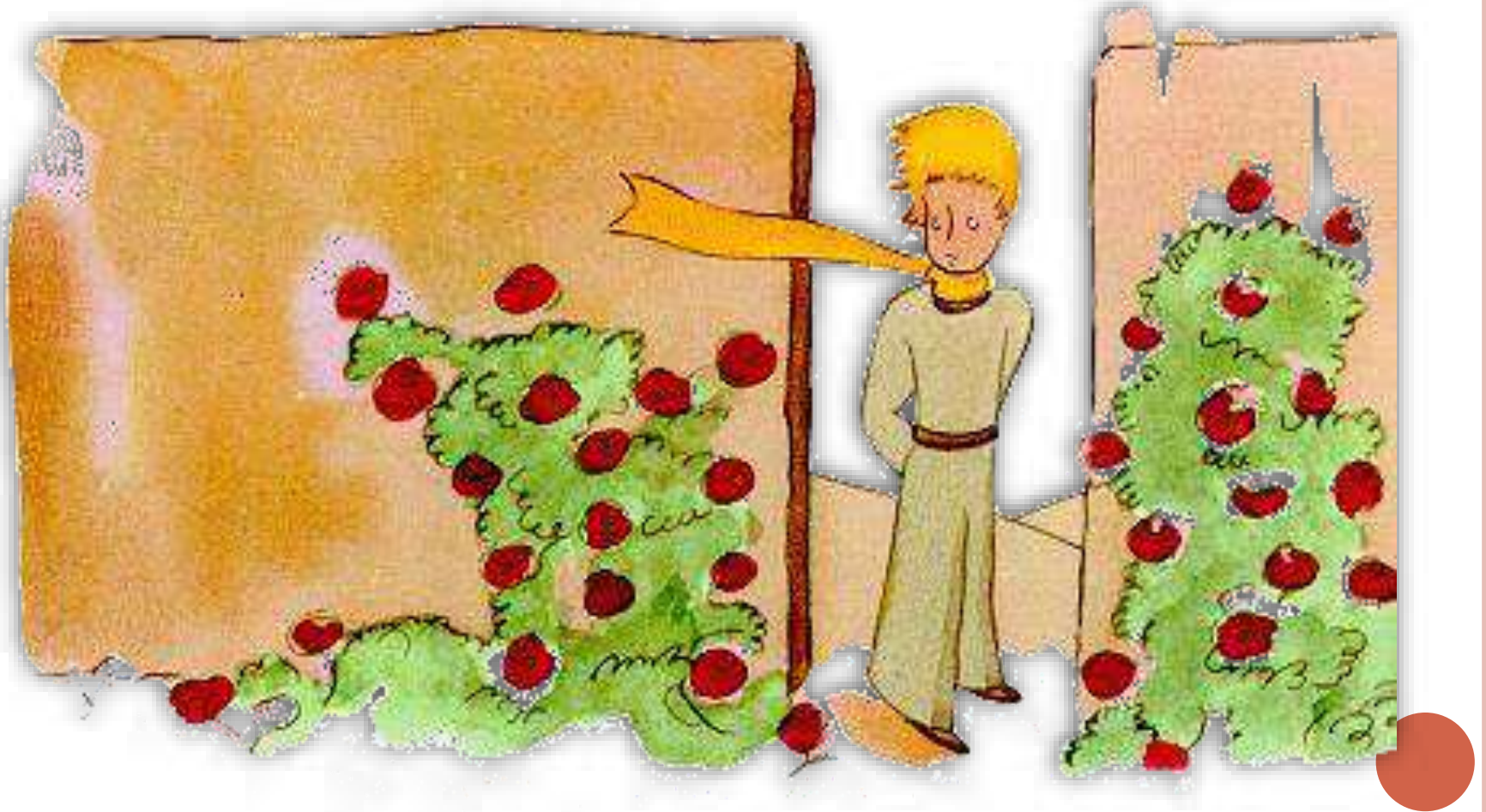

PIROS TÖRTÉNETEK

„FELELŐS VAGYOK A RÓZSÁMÉRT”

MOLNÁR FERENC: A PÁL UTCAI FIÚK

PIROS IRODALOM

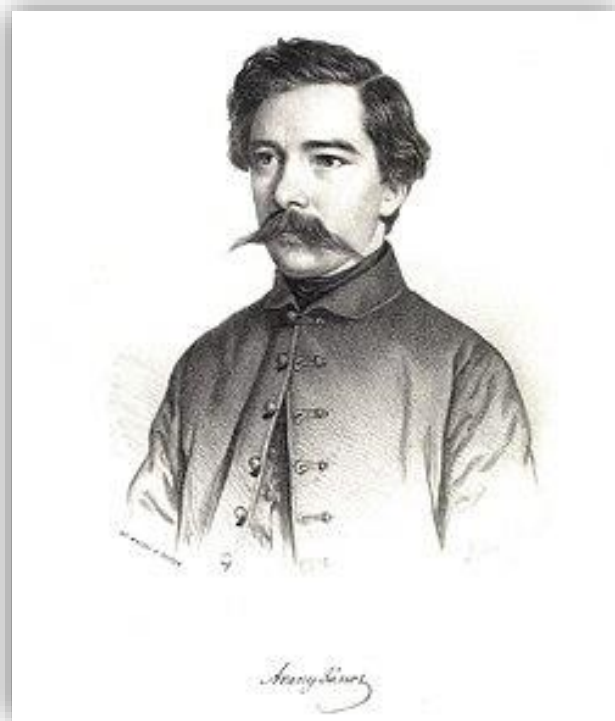
„Rózsát lát meg egy legény,
vadrózsát a réten;
szép, akár a hajnalfény,
fut a fiú könnyedén,
erre vágyik régen.
Piros rózsza, rózsaszál,
vadvirág a réten”

Johann Wolfgang von Goethe

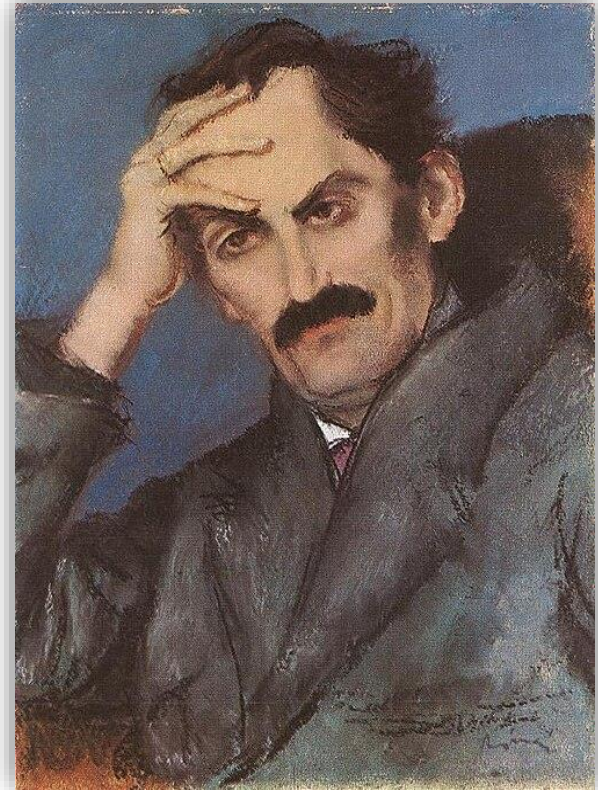
ARANY JÁNOS

*„Végre a nagy tűz test, pirosan, kereken
Megkettőzte magát nyugati vizeken
Bíborszínre festé a habot sugára.”*

BABITS MIHÁLY

*„Az ég piros a láthatáron.
Mi pirosítja? Hajnal? Alkony?
Tán vulkán tört ki messze tájon,
Vagy szélvihar jön a határon.”*

Rippl-Rónai József festménye

NAGY LÁSZLÓ

*„öltöztess tündér-pirosba,
Röptess az örök tilosba,
Jéghegyek fölé piros bálba,
Ifjúság királya,
tűz!”*

Tűz
te gyönyörű,
dobogó, csillag-erejű
te fűtsd be a mórdomnyt halálra,
bajszold, hogy fekete magánya
ne legyen néki teher,
tűz
te gyönyörű,
ihlet, mindenség-gyökerű,
virágozz a vérző madárban,
égesd hogy a sorsot kimondja,
nem a hamuvá izzó-csontja,
virrasztó igéje kell,
tűz
te gyönyörű,
jegeken győztes-örömmű,
ne törd hogy vénhedjünk sorra
lélekben szakállasodva,
hölve látoló józanságban,
ahol áru és árulás van,
öltöztess tündér-pirosba,
röptess az örök tilosba,
jéghegyek fölé piros bálba,
Ifjúság királya,
tűz!

TALÁLÓS KÉRDÉSEK

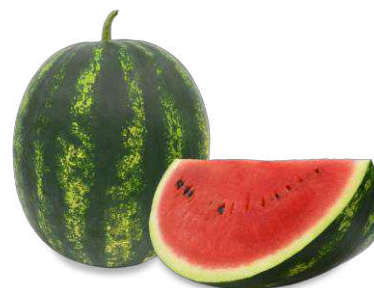
Erdőn, mezőn apró kelyhek,
kékek, sárgák, pirosak.
Eleséget bennük lelnek
lepkék, méhek, darazsak.

Fehér ruhás gyerek voltam,
aztán zöld pendelyt hordtam.
Pirosan megértem,
odavagytok értem!

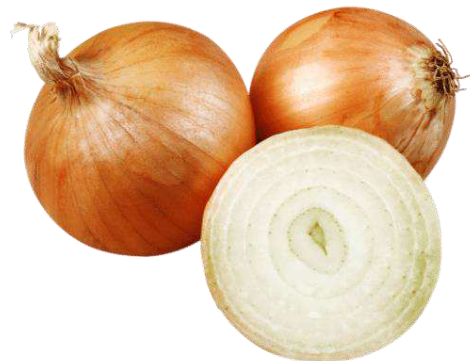

Feldobják zöld, leesik piros.

TALÁLÓS KÉRDÉSEK

Kerek, de nem alma,
piros, de nem rózsza,
rétes, de nem béles,
kóstoltam, nem édes.

Kis dobozban száz veszély,
piros nyelve sokat ér.

Nyári réten virítok én a búzatáblában,
szellő ringat, hajladozom
piros szoknyácskámban.

TÜKÖRMONDAT

Csupa **piros** a fasori papucs.

